Yeni Fetvalar (Mayıs Ayı) - 7 /May/ 2020

Orucun Farz Olma Şartları

Soru 1: Orucun farz olma şartları nelerdir?

Cevap: Oruç, aşağıda belirtilen şartları taşıyan kimselere farzdır:

A- Buluğ / Ergenlik çağına ermiş olmak,

B- Akıl sahibi (akıllı) olmak,

C- Kudret (oruç tutma gücüne sahip olmak.),

D- Baygın olmamak,

E- Yolcu olmamak,

F- Hayız (adet) ve nifas (lohusa) hâlinde olmamak,

G- Orucun zarar vermemesi,

E- Orucun tahammül edilemeyecek derecede zor ve çok meşakkatli olmaması,

Buluğ Yaşının İlk Dönemlerinde Oruç Tutma Gücüne Sahip Olmamak

Soru 2: Oruç tutmak kendilerine biraz zor olan yeni buluğa ermiş kimselerin hükmü nedir? Oruç tutmamaları durumunda, sadece kaza tutmaları mı farzdır yoksa kazayla birlikte kefaret de farz olur mu?

Cevap: Buluğ çağına yeni ermiş kimsenin de oruç tutması farzdır ve sırf zaaf ve bazı mazeretlerden dolayı orucun terk edilmesi caiz değildir ve kazanın yanı sıra kefaret de farzdır. Ancak oruç tutmanın kendilerine zarar vereceğine dair akli zanna sahip olması ya da zarar vereceğinden korkması ve bu korkunun da akla dayalı bir kaynağı olması durumunda, oruç tutmayabilir.

Gün İçerisinde Meşakkate Dayalı İftar Etme

Soru 3: Bırakamayacağı işinden dolayı, açlık veya susuzluk nedeniyle oruç tutması kendisi için zor ve meşakkatli olan kimse, günün ilk vaktinde iftar edebilir mi (orucunu yiyebilir mi) ya da başka bir hükmü mü vardır?

Cevap: Sorudaki varsayımda ne zaman zorluk ve meşakkate duçar olursa, orucunu iftar edebilir (bozabilir) ve daha sonra o günün kazasını tutmalıdır.

Gün İçerisinde Oruç Niyetinden Dönme

Soru 4: Ben mübarek Ramazan ayının gündüzünde şeytanın kandırmasıyla orucumu bozmaya karar verdim. Ancak orucu bozacak bir amel ve fiil yapmadan önce aldığım karardan vazgeçtim, bu durumda orucumun hükmü nedir? Eğer bu Ramazan ayı orucu dışında olsaydı hükmü ne olurdu?

Cevap: Mübarek Ramazan ayı orucunda, gün içerisinde oruç tutma niyetinden, oruç tutmaya devam etmeyecek şekilde, dönerse / vazgeçerse, orucu batıl olur ve onun tekrar oruç tutmaya kastetmesinin bir faydası olmaz. Elbette akşam ezanına kadar orucu bozan şeylerden kaçınmalıdır. Ancak gün içerisinde şüphede / tereddütte kalırsa, yani henüz orucu bozmaya dair kesin karar vermez veya orucu bozan bir şeyi yapmaya karar verir, fakat henüz onu yapmazsa, bu iki durumda onun orucunun sıhhati sakıncalıdır ve farz ihtiyat gereği orucunu tamamlamalı ve daha sonra o günü kaza da etmelidir. Her günü belirli farz oruçta (nezir ve benzeri) bu hükme sahiptir.

Sabah Ezanından Sonra Sahur Yemek

Soru 5: Mübarek Ramazan ayında sahura uyanır ve sahur yersek ve daha sonra sabah ezanının okunduğunu anlarsak, oruç kabul müdür yoksa o gün kaza mı edilmelidir?

Cevap: Eğer oruç tutan kimse Ramazan ayının sahur vaktinde sabah olup olmadığını araştırmadan orucu bozan şeylerden birini yaparsa ve daha sonra sabah olduğunu anlarsa, o günün kazasını tutmalıdır. Ama eğer araştırır ve sabah olmadığını bilirse, bundan dolayı da bir şeyler yer, ama daha sonra sabahın girdiğini anlarsa o günün kazası üzerine farz olmaz.

Oruçluyken Aşı Yaptırmak

Soru 6: Kasa ya da deri altına vurulan aşı orucu batıl eder mi?

Cevap: Orucu batıl etmez.

Oruç ve Ağız Kanaması

Soru 7: Bir gün önce diş dolgusu yaptırdım. Bugün diş etimde kanama var; bu durumda (dişteki kanamayla karışık) ağız suyunu yutmak caiz midir? Orucumun hükmü nedir?

Cevap: Diş etinden gelen kanı bilerek yutmadığınız sürece oruç batıl olmaz, ancak eğer kan ağız suyu içinde kaybolursa (yani ağız suyu içinde yok olursa) temiz / pak hükmündedir ve yutulmasının bir sakıncası yoktur ve orucu batıl etmez.

Susuzluğu Gidermek İçin Gargara Yapmak

Soru 8: Eğer oruçlu kimse suyu susuzluğunu giderme amacıyla, (azıcıkta olsa boğazından aşağı inmeme şartıyla) ağzında çalkalar ve dışarı çıkarırsa hükmü nedir?

Cevap: Sakıncası yoktur. Ancak gayri ihtiyari su aşağı inerse farz ihtiyat gereği orucu kaza etmelidir.

Adet Olan Kimsenin Orucu

Soru 9: Mübarek Ramazan ayında, sabah ezanından önce hayızdan / adetten temizlenen kadının vazifesi nedir?

Cevap: Gusül almak için vakti varsa, sabah ezanından önce gusül almalıdır ve eğer vakit darsa teyemmüm almalıdır ve orucu sahihtir ve eğer bilerek gusül ya da teyemmüm almazsa, orucu batıldır ve orucun kazası ve bilerek / kasıtlı orucu bozma kefareti ona farz olur.

Oruçken Hacamat Yaptırmak

Soru 10: Oruçken hacamat yaptırmak caiz midir?

Cevap: Sakıncası yoktur, ancak zaafa yol açarsa mekruhtur.

Bilerek Orucu Bozma Kefaretini Ödeyememe

Soru 11: Birkaç yıl oruç tutmayan ve daha sonra tövbe eden bir kimsenin, bedensel olarak oruç tutma gücü olmaması ve kefaretini vermek için de maddi durumunun iyi olmaması durumunda vazifesi nedir?

Cevap: Gücünün yettiği kadar fakire kefaret vermelidir ve ihtiyat gereği istiğfar etmelidir. Eğer hiçbir oranda kefaret verme gücüne sahip değilse, istiğfar etmesi, yani kalben ve dilde "estağfirullah /Allah'tan bağışlanma diliyorum" demesi yeterlidir.

Solunum Spreyi

Soru 12: Nefes darlığını önlemek için boğaz ve akciğerlere gaz soluyan, solunum spreylerini kullanmak, orucu batıl eder mi?

Cevap: Zikri geçen sprey, ilaç olmadan sadece solunun / nefes yolunu açmak için kullanılır veya bir ilaçla birlikte pudra / toz şeklinde ciğerlere püskürtülürse, oruç için zararlı değildir.

Dilaltı Hapı

Soru 13: Boğazdan aşağıya bir şeyin gitmediği ve sadece dilaltında eridiği dikkate alındığında, dil hapı (tansiyon) orucun batıl olmasına sebep olur mu?

Cevap: Eriyen hapla karışmış ağız suyu (tükürük) dışarı çıkarılırsa (tükürülürse) ve ondan (dilaltında eriyen hapla karışmış ağız suyundan) bir şey boğaza girmezse, oruç batıl olmaz.